

“La Sagrada Família és l'obra d'un poble”

Les obres de la Sagrada Família permeten conèixer millor la forma de treballar de Gaudí. Jordi Bonet, director dels treballs des del 1985, i el seu equip, en poden parlar des d'un lloc privilegiat.

Jordi Bonet és, des del 1985, l'arquitecte director i coordinador de les obres del Temple de la Sagrada Família. En aquests disset anys, a més de continuar les obres a un ritme important, ha pogut descobrir la modulació general i les lleis geomètriques que Gaudí va pensar per al temple, i també ha estudiat moltes de les innovadores formes geomètriques que configuraven columnes i capitells a partir de les maquetes en part destruïdes i dels trossos de motllos de guix que es van utilitzar per fer-les. Quan s'excava en el recinte, encara ara apareixen aquests fragments. Són com peces d'un puzzle que l'equip de Bonet reconstrueix i analitza per assegurar les formes definitives que Gaudí havia creat.

—La base per poder continuar la seva obra eren les maquetes?

—Sí. Desgraciadament, l'any 1936 tot es va destruir. Es van poder salvar les maquetes, però a trossos. Dels papers, no en va quedar gairebé res.

—Gaudí feia més maquetes que plànols, per què?

—Gaudí feia les maquetes, perquè el que pensava era tan revolucionari que si només ho dibuixava ningú no ho hauria entès.

—En reconstruir els trossos han pogut redescobrir el projecte?

—Sí. Però això ja es va començar a fer abans de nosaltres. El que hem fet en equip ha estat investigar, veure a quines lleis geomètriques responien...

—Llavors, la dificultat més gran era descobrir com calia continuar?

—És clar. Per sort teníem la maqueta de les naus. Ens vam plantejar què calia fer, i vam creure convenient construir les naus, ja que teníem la maqueta... Així es guanyava temps. Mentre s'aixecaven les naus, podríem estudiar tot el que ens faltava. Només mancava una cosa important.

—Què era?

—Gaudí ho havia calculat, com s'ha fet a totes les catedrals, sense seguir normatives. No existien. Els homes avui volem seguretat. Sense risc, no s'avança. Sense llibertat, la humanitat no progressa. Avui som tan absurds que ho volem tot completament segur. La seguretat total és impossible. És impossible, per exemple, preveure la força dels fenòmens naturals. Els volcans d'Olot fa deu mil anys eren actius. Si tornen a funcionar, què? Quan passa una cosa greu, de seguida es pregunta: “complia la normativa?”. Això ens ha fet adaptar les idees de Gaudí a la normativa. Gaudí es riuria de la normativa d'ara. Quan saps fer una cosa no et cal la normativa.

—I com es van adaptar a la normativa?

—Jo no em considerava capacitat. Vaig anar a buscar els millors estructuralistes del país: Margarit i Buixa-

“Ell era fidel a uns ideals. Jo intento ser fidel al mateix, al país, a l'arquitectura, a la seva fe. I per altra banda, vull ser honest, no pensar que sóc jo que ho faig, sinó que sóc un lligam.”

dé, catedràtics d'estructures, perquè fessin el càlcul i l'adaptessin a la normativa vigent.

—Després de fer tots els càlculs necessaris van trobar errors en el projecte de Gaudí?

—No. Pensi que l'estructura de la Sagrada Família es va publicar l'any 1923. Si s'hagués construït com ell deia, no hauria complert amb la normativa però segurament no se n'hauria anat a terra.

—Com es podia saber si tindrien el suport del poble, en la continuació de l'obra?

—El cardenal Jubany es va trobar que cada any desenes de milers de persones donaven diners. Per tant, el poble ho volia. Això lliga amb les paraules de Gaudí: "És el temple de la Catalunya actual, es farà si ho vol el poble." També va dir que vindria gent de tot el món per veure el que estem fent. I tenia raó.

—Com abordà Gaudí l'encàrrec de la Sagrada Família?

—El temple ja estava començat, però ell, respectuosament, manté l'estil neogòtic i el transforma progressivament, cosa que és fàcilment observable si mires de terra cap al cel l'evolució d'algunes parts, com les façanes laterals. Ell mirava que l'evolució fos gradual, harmònica.

—Quines són les principals línies de treball que Gaudí es va plantejar?

—Primer, atès que tenia unes idees tan innovadores, tan genials, procura que els seus successors el puguem seguir, malgrat que ens dóna llibertat. El segon, aplica les formes naturals a l'arquitectura. Per exemple, els ossos d'una persona són un cilindre que en arribar a l'articulació es transforma en un hiperboloide. Les superfícies reglades, formades per línies rectes encara que donin unes formes de doble curvatura, són formes molt resistents. Ell es va proposar reproduir aquestes formes en arquitectura. A més, ell buscava aquesta similitud entre la natura i l'arquitectura. Els troncs d'un arbre es converteixen en branques i en fulles. Els braços, en mà i dits... I ho aconseguí.

—Com resumiria la concepció que

Fruits de la Terra

Al Penedès,

la singular llum del

Mediterrani desvetlla

cada dia la terra.

Raig a raig, escalfa

i conforma el fruit més

preuat, el raïm, fins

a obtenir vins i caves

tot llum, tot vida.

CAVASHILL

Vins i caves

Moja - Alt Penedès

Tel 938 900 588

cavashill@cavashill.com

www.cavashill.com

e connecta

PREMI A LA FIDELITAT

EL TEMPS et convida a **Mont-roig**

Si ets subscriptor d'EL TEMPS gaudeix d'una estada a la **Franja de Ponent**.

Telefona al **96 353 51 00**, deixa-hi el teu nom i telèfon i entraràs en el sorteig de **4 viatges** per a dues persones. Pots telefonar fins al 3 de desembre.

T'allotjaràs a l'aparthotel Posada Guadalupe, durant dues nits en règim de pensió completa, i a més, podràs fer gratuïtament una excursió a cavall o en 4x4 per la comarca del Matarranya.

El sorteig es realitzarà el dia 4 de desembre i els noms dels guanyadors es publicaran en la revista núm. 913

tenia Antoni Gaudí de l'arquitectura?

—Ell deia que l'arquitectura havia de ser viva. Els signes de vida són el color i el moviment. No hi ha dubte que ell ho aplica, pel que fa al color, sobretot als terminants de les torres de la Sagrada Família. El moviment és més difícil. Però ho aconsegueix en crear la pròpia columna.

—Segons la seva recerca, quines són les característiques arquitectòniques fonamentals del temple?

—Gaudí deia: “No es pot avançar si no tens el peu ben afermat. L'experiència és molt important”, per això és val de la tradició per fer un pas endavant.

—Com era Gaudí?

—Era una persona enormement respectuosa i racionalista. A la vegada, però, li agradava el simbolisme. Quan fa unes formes sempre està pensant en què poden suggerir a la gent. També era profundament religiós. Gaudí tot té un component d'espiritualitat extraordinari. Això el porta a l'austeritat i a no vanagloriar-se. Era fill del seu temps, ell supera el modernisme. Se sent arrelat en el seu país, té conviccions i no se n'amaga. L'11 de setembre de l'any 1924 a l'inici de la dictadura de Primo de Rivera el detenen per parlar en la seva llengua. Hi ha una anècdota molt bonica. El premi Nobel de la Pau, Schweitzer, va visitar la Sagrada Família acompanyat del mestre Millet, fundador de l'Orfeó Català. Gaudí parlava en català tota l'estona. Millet li va dir: “Parla-li en francès, que no t'entén.” I Schweitzer va respondre: “No es preocupi, l'he entès perfectament. A més, m'ha semblat que escoltava Ramon Llull.”

—Quina és la lliçó principal que li ha donat Gaudí?

—És molt difícil dir-ne una. Ell era fidel a uns ideals. Jo intento ser fidel al mateix, al país, a l'arquitectura, a la seva fe. I per altra banda, vull ser honest, no pensar que sóc jo que ho faig, sinó que sóc un lligam més de tot l'equip: dels treballadors als que portem la direcció. Com ell deia: “La Sagrada Família és l'obra d'un poble.”

Xavier Montanyà